सन २०१८-१९ करीता इको टुरिझम (राज्य) (२४०६ २२९५) योजनेंतर्गत मेळघाट व्याघ्र प्रकल्प (सीपना, गुगामल, अकोट, संचालनालय) व ज्ञानगंगा अभयारण्य या निसर्ग पर्यटन स्थळाच्या विकास कामांकरिता निधी वितरण करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र.निसप-२०१८/प्र.क्र.३५८/फ-९ मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२ दिनांक :- ११ ऑक्टोबर, २०१८

- वाचा:- १) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०१८/प्र.क्र.६९/अर्थ-३, दिनांक ०२ एप्रिल, २०१८
 - २) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे क्र. कक्ष १/पी/यो/चाबाप्र/प्र.क्र.४२/११२१/२०१८-१९, दि. २८.०९.२०१८ रोजीचे पत्र.

प्रस्तावना :-

राज्य योजनेअंतर्गत सन २०१८-१९ करीता निसर्ग पर्यटन/वन पर्यटन स्थळाचा विकास (२४०६ २२९५) या लेखाशिर्षाखाली रू. ८४००.०० लक्ष इतका नियतव्यय मंजूर व अर्थसंकल्पीत आहे. वित्त विभागाच्या दिनांक ०२.०४.२०१८ रोजीच्या परिपत्रकान्वये सन २०१८-१९ करिता महसूली शिर्षांतर्गत एप्रिल ते डिसेंबर या ९ महिन्यांच्या कालावधीकरिता ७०% च्या मर्यादेत अर्थसंकल्पीय प्रणालीवर निधी वितरीत करण्याकरिता उपलब्ध करुन देण्यात आला आहे.

इको टुरिझम (राज्य) (२४०६ २२९५) योजनेअंतर्गत अर्थसंकल्पित असलेल्या नियतव्ययाच्या अनुषंगाने अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचेकडून संदर्भ क्र.२ अन्वये अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) पूर्व नागपूर यांचे नियंत्रणाखालील मेळघाट व्याघ्र प्रकल्प (सीपना, गुगामल, अकोट) व ज्ञानगंगा अभयारण्य या निसर्ग पर्यटन स्थळासाठी सन २०१८-१९ करीता रु.१२.९७४ लक्ष रकमेच्या विवरणपत्रासह प्राप्त झालेल्या चालू बाब प्रस्तावास शासन मंजूरी प्रदान करुन BDS द्वारे अनुदान उपलब्ध करुन देण्याकरीता विनंती केली आहे. त्यानुसार या कामासाठी अनुदान वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय:-

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी संदर्भ क्र.२ वरील दिनांक १४.०९.२०१८ रोजीच्या पत्रान्वये शासनास सादर केलेला प्रस्ताव तसेच वित्त विभागाच्या दिनांक ०२.०४.२०१८ रोजीच्या परिपत्रकान्वये दिलेल्या सूचना विचारात घेता प्रस्तावातंर्गत मागणी लक्षात घेऊन, राज्य योजनेअंतर्गत इको टुरिझम (राज्य) (२४०६ २२९५) या योजनेमधून अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) पूर्व नागपूर यांचे नियंत्रणातील खालील तक्त्यात दर्शविण्यात

आलेल्या निसर्ग पर्यटन स्थळांसाठी सन २०१८-१९ करीता रु.९२.९७४ लक्ष इतका निधी (परिशिष्ट-अ मध्ये दर्शविलेल्या कामांसाठी) वितरीत करण्यास मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.:-

अ. क्र.	अमंलबजावणी अधिकारी/ नियंत्रक अधिकारी	निसर्ग पर्यटन स्थळाचे क्षेत्र	सन २०१८–१९ करीता प्रस्तावित रक्कम (रु.लाखात)
9	अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक	१)मेळघाट व्याघ्र प्रकल्प	
	(वन्यजीव) पूर्व नागपूर	(i)सिपना वन्यजीव,विभाग	٥٠٠.٤٧
		(ii)गुगामल वन्यजीव,विभाग	२.५७०
		(iii)आकोट वन्यजीव, विभाग	३७. ३०६
		२) ज्ञानगंगा अभयारण्य	90.090
	एकूण:-		९२.९७४

उपरोक्त अनुदानाचा वापर करण्याच्या दृष्टीने (२४०६ २२९५) या लेखाशिर्षा अंतर्गत विहीत केलेल्या खालील अटी व शर्तींचे पालन करणे संबंधितावर बंधनकारक राहील.

- सदर तरतूद खर्च करतांना वित्त विभागाने वेळो वेळी घालून दिलेल्या अटी व शर्तीचे पालन करावे.
- २. सदरहू निधी वितरित करण्यापूर्वी प्रस्तावानुसार योजनेतील निश्चित केलेल्या सर्व कामांना सक्षम अधिका-यांची तांत्रिक व प्रशासकीय मंजूरी प्राप्त आहे याची खात्री अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन विकास), म.रा. नागपूर यांनी करुन घ्यावी.
- 3. वाटप करण्यात येणा-या अनुदानातून खर्च करताना यामध्ये कोणतीही वित्तिय अनियमितता होणार नाही याची दक्षता घ्यावी. तसेच सदरहू कामे करतांना वन (संवर्धन) कायदा १९८०, भारतीय वन अधिनियम, १९२७, वन्यजीव (संरक्षण) अधिनियम १९७२ मधील तरतुदींचा भंग होणार नाही तसेच सर्वोच्च न्यायालय/उच्च न्यायालय/केंद्र शासनाच्या व्याघ्र संवर्धन प्राधिकरण यांनी दिलेल्या मार्गदर्शक सुचना/आदेशाची अवहेलना होणार नाही याची सुध्दा दक्षता घ्यावी.
- ४. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) पूर्व नागपूर यांनी सदर कामांच्या अंदाजपत्रकांची आवश्यकतेनुसार पडताळणी मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण यांचेकडून करुन घ्यावी.
- ५. कार्यवाहीमध्ये खरेदीचा समावेश असल्यास शासनाने विहित केलेल्या कार्यपध्दती अवलंब करुन खरेदी करण्यात यावी.
- ६. केंद्र शासन व राज्य शासनाचे निसर्ग पर्यटन धोरणाशी अनुकूल राहतील अशीच कामे कार्यान्वित करावी.
- ७. उपरोक्त कामे मंजूर अनुदानातून उपलब्ध मासिक निधी प्रवाहानुसार खर्च करण्यात यावा. यामध्ये कोणतीही वित्तीय अनियमितता होणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी. तसेच सदरहू विकासाची कामे सन २०१८-१९ या आर्थिक वर्षात पूर्ण करण्यात यावीत. सदरहू रक्कम खर्ची पडल्यानंतर त्याचे उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे.
- ८. सर्व कामे दर्जेदार होतील याबाबत योग्य शासन कार्यप्रणालीचा वापर केला जाईल व कोणतीही अनियमितता होणार नाही तसेच सर्व कामांच्या गुणवत्तेबाबत वेळोवेळी आवश्यकतेनुसार

तपासणी करावी या सर्व बाबींची जबाबदारी अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) पूर्व नागपूर यांची राहील.

- ९. शासन निर्णय दिनांक ०१ डिसेंबर, २०१६ नियम पुस्तिकेत नमुद केल्यानुसार तसेच उद्योग उर्जा व कामगार विभाग, शासन निर्णय दिनांक २४ ऑगस्ट, २०१७ मध्ये नमूद गव्हर्नमेंट ई-मार्केटप्लेस (GeM) पोर्टलची कार्यपध्दती नुसार निविदा प्रक्रियेत खरेदी किंमत रु.तीन लाख व त्यापेक्षा अधिक असल्यास ई-निविदा प्रणालीचा वापर करावा.
- 9०.सदर मंजूर कामामध्ये द्विरुक्ती होणार नाही आणि मंजूर कामांव्यतिरिक्त कोणत्याही नवीन बाबीवर /नवीन क्षेत्रावर/ नवीन कामांवर खर्च करण्यात येणार नाही तसेच कामात कुठलीही अनियमितता होणार नाही याची दक्षता ध्यावी.
- ११.प्रस्तावित कामांमध्ये निसर्गपूरक असलेले साहित्याचा जास्तीत जास्त वापर करावा.
- १२.सदर खर्च वित्त विभागाच्या दिनांक ०२.०४.२०१८ च्या परिपत्रकातील व त्यासोबतच्या परिशिष्टामध्ये नमूद केलेल्या अटीची पूर्तता होईल, याची दक्षता घेण्यात यावी.
- १३.सदर मंजूरीस शासन निर्णय क्रमांक एमएससी-२०११/प्र.क्र.१७८/फ-५, दिनांक ३०.९.२०११ च्या परिशिष्टात नमुद केलेल्या अटी व शर्ती बंधनकारक असतील.

उपरोक्त खर्च मागणी क्रमांक सी-७, प्रधान शिर्ष २४०६, वनीकरण व वन्यजीवन, पंचवार्षिक योजनांतर्गत, राज्य योजनांतर्गत योजना, (०२) (०६) इको टुरिझम (राज्य) (२४०६ २२९५) या लेखाशिर्षाखाली सन २०१८-१९ करिता उपलब्ध होणाऱ्या अनुदानातून भागविण्यात यावा.

सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या दिनांक ०२.०४.२०१८ च्या परिपत्रकान्वये तसेच वित्त विभागाच्या शासन निर्णय क्र.विअप्र/२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनिमय, भाग-२, दिनांक १७.४.२०१५ अन्वये विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारास अनुसरुन निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u>या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१८१०११४१३४५५२१९असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने,

(सुजय दोडल) सह सचिव (वने) महसूल व वन विभाग

प्रत:-

- १. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
- २. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प,नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर

- ३. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र निसर्ग पर्यटन विकास मंडळ, नागपूर
- ४. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) पश्चिम मुंबई
- ५. वनसंरक्षक, वन्यजीव विभाग, पुणे
- ६. महालेखापाल-१/२ (लेखा परिक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर.
- ७. सार्वजनिक बांधकाम विभाग (इमारत-३), मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ८. वित्त विभाग, व्यय-१० कार्यासन, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ९. नियोजन विभाग (का-१४७५), मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १०. कार्यासन अधिकारी, फ-२/ब-१ कार्यासन, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ११. कार्यासन फ-९, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.(निवडनस्ती)

<u>"परिशिष्ट - अ"</u> शासन निर्णय क्र.निसप-२०१८/प्र.क्र.३५८/फ-९, दिनांक ऑक्टोबर,२०१८ सोबतचे परिशिष्ट-अ

अ.	बाब निहाय कामे	रक्कम
क्र.		रु.लाखात
	मेळघाट व्याघ्र प्रकल्प (सिपना वन्यजीव विभाग)	
9	पर्यटन क्षेत्रातील कोलकास वनविश्रामगृह VIP suites दुरुस्ती सेमाडोह परिक्षेत्र	94.00८
2	पर्यटन क्षेत्रातील रेगुबेली वनविश्रामगृहाची विशेष दुरुस्ती चौराकुंड परिक्षेत्र	६.६७९
3	पर्यटन क्षेत्रातील चौराकुंड येथे प्रवेशद्वार उभारणे निसर्ग पर्यटना करीता	२.१७१
8	सेमाडोह संकुल येथील अडोटोरीयम हॉलची दुरुस्ती करणे	9.039
4	परतवाडा येथील गोडाऊन चे निसर्ग परिचय केंद्रात रुपांतर करणे	90.089
	एकूण :-	४३.००८
	मेळघाट व्याघ्र प्रकल्प (गुगामल वन्यजीव विभाग)	
9	पर्यटन क्षेत्रातील रस्ते दुरुस्ती व देखभाल वैराट ते मिचीबल्ला ४.०कि.मी.	0.80
2	पर्यटन क्षेत्रातील रस्ते दुरुस्ती व देखभाल वैराट ते सांबरबल्ला ४.१ कि.मी.	٥.8٩
3	पर्यटन क्षेत्रातील रस्ते दुरुस्ती व देखभाल सांबरबल्ल ते केल्याखांब ४.०० कि.मी.	0.80
8	पर्यटन क्षेत्रातील रस्ते दुरुस्ती व देखभाल वैराट ते हरणगोठाण ३.१ कि.मी.	0.39
ч	पर्यटन क्षेत्रातील रस्ते दुरुस्ती व देखभाल चाटीबल्ला कुरणक्षेत्र ते जुनाकॅम्प पर्यटन रस्ता	0.70
	२.००कि.मी.	0.40
ξ	पर्यटन क्षेत्रातील रस्ते दुरुस्ती व देखभाल वैराट ते खुटकाई १.०० कि.मी.	0.90
9	पर्यटन क्षेत्रातील रस्ते दुरुस्ती व देखभाल गुगामल कॅम्प ते कोकटू बॉन्ड्री ४.०० कि.मी.	0.80
۷	पर्यटन क्षेत्रातील रस्ते दुरुस्ती व देखभाल चुर्णी गांव ते चाटीबल्ला कॅम्प जोड ३.५ कि.मी.	0.34
	एकूण :-	२.५७
	मेळघाट व्याघ्र प्रकल्प (आकोट वन्यजीव विभाग)	
9	पर्यटन क्षेत्रातील पर्यटकांचे दळणवळणा करीता वान ते नागरतास १० कि.मी. रस्ता दुरुस्ती करणे	9.049
२	पर्यटन क्षेत्रातील पर्यटकांचे दळणवळणा करीता गुल्लरघाट ते केलपाणी पर्यत ८ कि.मी. रस्ता दुरुस्ती करणे	0.८४१
3	पर्यटन क्षेत्रातील पर्यटकांचे दळणवळणा करीता धारगड ते मकडीनाला पर्यत १ कि.मी. रस्ता दुरुस्ती करणे	o.9o y
8	पर्यटन क्षेत्रातील पर्यटकांचे दळणवळणा करीता बोरी रोड ते खंड क्र.१००७ बाँड्री पर्यंत १.६ कि.मी. रस्ता दुरुस्ती करणे.	०.१६८
4	पर्यटन क्षेत्रातील पर्यटकांचे दळणवळणा करीता जुनी विहिर ते गुल्लरघाट तलाव पर्यत ४ कि.मी. रस्ता दुरुस्ती करणे	0.830
Ę	पर्यटन क्षेत्रातील पर्यटकांचे दळणवळणा करीता डुंडावड ते हातबोरी पर्यंत २.३ कि.मी.रस्ता दुरुस्ती करणे.	0.282
(9	पर्यटन क्षेत्रातील पर्यटकांचे दळणवळणा करीता केलपाणी ते सोमठाणा पर्यंत ६ कि.मी. रस्ता दुरुस्ती करणे.	0.६३१
۷	पर्यटन क्षेत्रातील पर्यटकांचे दळणवळणा करीता रुपागड ते धारगड टि पाँईट पर्यत ११.०० कि.मी. रस्ता दुरुस्ती करणे	ዓ. ዓ ५ ६

शासन निर्णय क्रमांकः **निसप-२०१८/प्र.क्र.३५८/फ-९**

9	पर्यटन क्षेत्रातील पर्यटनकांचे दळणवळणा करीता अमोना ते रुपागड पर्यंत ५.५ कि.मी. रस्ता दुरुस्ती करणे	0.40८	
90	पर्यटन क्षेत्रातील पर्यटनकांचे दळणवळणा करीता रुपागड ते वान नदी रोड पर्यंत ३.०० कि.मी. रस्ता	0.304	
	दुरुस्ती करणे	0.394	
99	सोलर पावर पॅक बसविणे २KV बोरी, धारगड संकुल गुल्लरघाट संकुल, वान, शहानुर, बंदरझिरा,	20 (
	वसाली एकूण ८ नग @ ३.९७५	39.८००	
	एकूण :-	३७.३०६	
	(सिपना + गुगामल + आकोट) एकूण :-	८२.८८४	
	ज्ञानगंगा अभयारण्य (अकोला वन्यजीव विभाग)		
9	Proposed R.C.C. Pipe Culvert At Nakshtra van Botha	90.09	
	एकंदर एकूण :-	९२.९७४	

(सुजय दोडल) सह सचिव (वने) महसूल व वन विभाग
